

Följande frågor vill DHR Skåne få svar på från Region Skånes politiska partier.

Vi skulle uppskatta om ni kort beskrev er inställning på respektive fråga, framför allt på regional nivå. Vi vill undvika diskussioner om det ni skriver är korrekt och förankrat inom partiet och vill därför att ni uppger i vilket dokument vi kan kontrollera detta. Vi är inte intresserade av valbroschyrer utan vill ha exakta uppgifter från styrande dokument.

Detsamma gäller på vilket sätt ni har försökt genomföra era ställningstaganden. Vi vill inte ha svepande formuleringar utan besked om vilka förslag som lagts, när det skedde och var. Detsamma gäller för interpellationer och svar på dem.

Stort Tack för er medverkan! Vi behöver era svar 2022-08-05 till skanelan@dhr.se. Svaren kommer att sammanställas och presenteras till skånska media och våra medlemmar.

DHR Skånes styrelse genom

Elin Bengtsson
Pressansvarig
skanelan@dhr.se

telefonnummer 070-5424233, nås 13.00 - 17.00

Carolina Nordbeck
ordförande
skanelan@dhr.se

070-3063712 nås efter 15.00

Efterfölja FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, svenska byggnormer och lagstiftning.

Under det senaste året har flera stora beslut tagits där man brutit mot tillgänglighet för alla, gällande bygglagstiftning (inomhus och utomhus) och FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Region Skåne har under perioden inte efterföljt FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ett nytt reglemente för färdtjänst antogs av regionfullmäktige 20200416 utan att ha varit på remiss till funktionshinderföreningarna eller ens de egna råden där det finns representanter från dessa. Därmed bryter Region Skåne mot FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 4 stycke 3 och 5, se nedan. Detta trots att ansvariga tjänstemän kontaktats och dialog efterfrågats. Man menade att det räckte med att tala med enskilda färdtjänstanvändare om deras åsikter och erfarenheter. En enskild

person, oavsett hur mycket hen använder färdtjänst, kan inte samla på sig den breda kunskap som finns inom funktionshinderföreningarna med tusentals medlemmar.

Idag ser man ibland tillgänglighet och användbarhet av den byggda miljön som ett särintresse istället för det allmänna intresse som det är enligt ”Kommittédirektiv 1992:104 Översyn av plan- och bygglagen, m.m.” sid 4. Detta finns sedan dess inskrivet i Plan- och bygglagens ”2 kap. Allmänna och enskilda intressen”,

Aktuellt exempel är spårvägen i Lund som är en miljardsatsning från Region Skåne och Lunds kommun för att länka samman Lunds centrum med Brunshögsområdet inklusive MaxLab IV och ESS. Man har byggt helt nya spår från Clemenstorget vid Lund järnvägsstation förbi Skånes Universitetssjukhus och tekniska högskolan. Helt nya spårvagnar har beställts. Problemet är att man inte följt gällande lagstiftning avseende nivåskillnader. Nivåskillnaden är för närvarande 70 mm (i praktiken eventuellt mer på vissa hållplatser) mellan vagn och perrong när nivåskillnader inomhus bara får vara maximalt 25 mm och då med fasade kanter och utomhus ska fasas av till 0-kant vid övergångsställen. Efter anmälningar till DO eftersom en rullstolsburen person inte kunde ta sig ombord/av själv på ett säkert sätt gjordes en (temporär ?) lösning med manuell ramp som spårvagnsföraren ska lägga ut/sätta tillbaka.

Fråga:

- Är ni beredda att se till att tillgänglighet för alla, gällande bygglagstiftning (inomhus och utomhus) och FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning efterlevs inom Region Skåne?
- Hur kommer ni att göra det?

Ideologiskt ställningstagande:

Det är en självklarhet för Kristdemokraterna i Region Skåne att människor med funktionsnedsättning ska ha rätt att delta i samhället på lika villkor som andra människor. Detta är ju också, som ni själva mycket riktigt påpekar, fastställt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Här ingår att både kollektivtrafik och andra byggnader inom Region Skåne ska vara helt och hållet tillgänglighetsanpassade. För närvarande fokuserar Kristdemokraterna i Region Skåne bland annat på att alla vårdcentraler i Region Skåne ska tillgänglighetsanpassas och denna fråga kommer vi att driva politiskt framöver. Vi driver även andra frågor som rör personer med funktionsnedsättningar som framgår av vårt valmanifest för Region Skåne.

Vi har också varit med och drivit fram ett program för att tillgodose personer med funktionsnedsättning som antogs av regionfullmäktige i Juni i år. Programmet är

framtaget utifrån Sveriges nationella strategiska funktionshinderspolitik som har FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt. Vi ser det som viktigt att varje nämnd/styrelse/förvaltning i Region Skåne nu tar fram handlingsplaner för genomförande. På kristdemokratiskt initiativ har programmet också lyfts i Funktionshindersrådet.

Kristdemokraterna har även lagt en motion i riksdagen "En funktionshinderspolitik att lita på" med ett flertal förslag som rör just de frågor ni ställer. I motionen finns bland annat förslag om att samla in statistik och indikatorer för att få en tydlig bild av hur FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning efterlevs, samt att följa upp barnkonventionen som lag och dess implementering på samhällets stöd för barn med funktionsnedsättning. Vikten av att tillgängligheten beaktas vid samhällsbyggnads- och bostadsplanering betonas samt tillgänglighet i det offentliga rummet.

Kristdemokraterna har länge krävt att bristande tillgänglighet ska inkluderas i diskrimineringslagen och den 1 januari 2015 infördes det.

Vi ser det som viktigt att ni och andra organisationer finns med i processer när det gäller tillgänglighet inom t ex kollektivtrafik. Vi kommer att fortsätta kämpa för detta.

Finns dokumenterat i: Kristdemokraternas valmanifest för regionvalet "I väntan på att avskaffa Region Skåne". **Antaget av:** Partidistriktsstyrelsen i KD Skåne. **När:** 220523

(Försök till) Genomförande:

Program för att tillgodose personer med funktionsnedsättning 2022-2025. **När:** Antogs av regionfullmäktige 220614.

Motion 2021/22:4165 "En funktionshinderspolitik att lita på" av Pia Steensland m fl. **När:** Inlämnad 20211005. **Resultat:** Avslag 220317

Tillgång till specialistkompetens

Våra medlemmars behov är ofta för svåra för en ordinarie Vårdcentral att hantera. Det är idag svårt att få kontakt med kompetent specialist. Vi behöver möjlighet att snabbt få kontakt med kompetent personal för att få nödvändiga utredningar gjorda av t. ex specialist läkare, psykologer, psykiater, arbetsterapeuter, sjukgymnaster mfl. Idag finns det ingen självklar enhet att vända sig till. Våra medlemmar hänvisas ofta runt.

Eftersom Region Skåne vill satsa mer på Vårdcentralerna anser vi att en lösning skulle kunna vara att det finns åtminstone en VC i Skåne med specialkompetens inom ortopedi, rehabilitering, psykiatri och allmänläkare som är tillgänglig för alla vårdsökande i hela Skåne. Det behövs en helhetssyn på patientens hälsa för en fungerande livssituation samt för att rättvisande läkarintyg/utlåtanden ska kunna utfärdas till t. ex Försäkringskassan vid ansökan om LSS, sjukersättning, handikappersättning/merkostnadsersättning mm. Även vid fondansökningar krävs det ofta specialistutlåtanden. Det behöver även finnas tillräckligt med arbetstid avsatt för att kunna skriva intygen. Idag säger sjukvårdspersonal att de inte hinner skriva de intyg vi behöver. Dessutom händer det att intyg underkänns av t. ex Försäkringskassan för att de anser att det inte fyllts i på korrekt sätt.

Med fungerande sjukresor skulle det möjliggöra att underlaget för en specialiserad Vårdcentral skulle bli tillräckligt stort. Dessutom skulle extra medel för multisjukdom underlätta.

Allt detta stöds av Region Skånes egen utredning Primärvård för vuxna med funktionsnedsättning En utredning om förbättringsmöjligheter inom Skåne 2017-09- 12.

Under perioden fanns det två vårdcentraler i Skåne som hade specialkompetens, Möllevångens vårdcentral i Malmö kommun samt en i Bjärred i Lomma kommun. Den förstnämnda kan man som rullstolsburen inte komma in i receptionen eftersom hissen är felkonstruerad. På den sistnämndas hemsida står det inte något om att de är specialiserade så vi antar det har upphört.

När vi söker på Region Skånes hemsida så går det inte att hitta vårdcentraler med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning. Vi har använt olika sökkombinationer såsom personer med funktionsnedsättning, vårdcentral, Skåne med olika tillägg utan resultat. Inte ens på sidan vard.skane.se under "Hitta vård" går det att hitta. Vi har även sökt på den rubrik som Möllevångens vårdcentral använder "Mottagning för vuxna med varaktig funktionsnedsättning" utan att få resultat. Om vi inte hade känt till att Möllevångens vårdcentral ska vara specialiserad hade vi aldrig hittat dit. Det visar att Region Skånes hemsida inte är gjord på ett tillgängligt sätt.

Frågor:

- Vad har ni gjort för att komma tillrätta med bristen på specialkompetens för multisjuka patienter? Är ni beredda att driva på för att det ska finnas åtminstone två fungerande och tillgängliga vårdcentraler i Skåne med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning?
- Hur ställer ni er till möjligheten att patienten ska kunna få extra tid för skrivande av intyg/utlåtanden?
- Vad anser ni om utökat samarbete mellan sjukvården och Försäkringskassan avseende hur intyg ska fyllas i och formuleras för att undvika att intyg underkänns och måste skrivas om?

- Region Skånes hemsida är en plattform dit nästan alla Skånes medborgare vänder sig för att hitta korrekt och aktuell information. Hur tänker ni arbeta för att hemsidan förbättras och förenklas?
- **Ideologiskt ställningstagande:**

Kristdemokraterna i Region Skåne driver frågan om fast läkarkontakt för alla skåningar och att de multisjuka och mest behövande prioriteras i detta. Vi tror att detta är avgörande för att få en bättre fungerande vård på primärvårdsnivå, särskilt för funktionshindrade och multisjuka.

Det är viktigt att det finns tillgänglig specialistkompetens gällande funktionshinder i primärvården. Vi har drivit denna fråga både som parti och i Allians för Skåne, bland annat genom att skapa ett ersättningssystem som ska uppmuntra vårdcentraler att specialisera sig på personer med funktionsnedsättning. Tyvärr har det inte blivit så många vårdcentraler med den inriktningen som vi hoppades på. Vi kommer fortsätta att kämpa för detta.

I den inledande texten till detta avsnitt talar ni om att personalen inte har tid att skriva utlåtande, så vi förmodar att det är det ni syftar på - det står "patienten" i frågan. Idag läggs nästan två tredjedelar av läkarnas arbetstid på administration och kringuppgifter, vilket låter mycket i våra öron. Vissa delar av det administrativa arbetet måste göras av läkaren själv som t ex skrivande av intyg och remisshantering, men det finns mycket onödig administration som skulle kunna göras av annan personal med lämplig kompetens. Vi vill arbeta för att avlasta personalen från onödiga administrativa bördor och även från andra kringuppgifter som inte är direkt vårdrelaterade. På så sätt kan läkaren få mer tid för sina patienter, då framför allt de mest sjuka och behövande. I Region Skåne pågår ett projekt med s k servicevärdar - servicepersonal som kan sköta t ex städuppgifter, mathantering m m, som inom kort ska breddinföras. Mycket tid för personalen går åt till dåligt samordnade IT-system som gör att uppgifter måste skrivas in flera gånger. Förhoppningsvis kan införandet av SDV – Skånes digitala vårdssystem åtgärda detta.

Vi ser att det finns stora problem när det gäller samarbete och samordning både mellan olika enheter inom hälso- och sjukvården, mellan region och kommun och mellan statliga myndigheter och sjukvårdsregionerna. Vi har i samarbete med alliansen initierat och stöttat många olika samverkansprojekt inom ramen för vårt ansvar inom Region Skåne för att komma till rätta med problemen.

Kristdemokraterna är i grunden kritiska till hur sjukvården i Sverige är organiserad och driver Århundredets sjukvårdsreform som bland annat innebär att regionerna ska läggas ner och staten ta ansvar för sjukvården. Vi tror att den Svenska hälso- och sjukvården behöver förändras i grunden och att dagens splittrade organisation är en del av orsaken till att samverkan mellan olika instanser inte fungerar som den borde.

Det är viktigt med era berättelser från DHR och andra företrädare för funktionsrättsrörelsen och att informationsarbetet utvecklas i samarbete med er. Vad beträffar exemplet i den inledande texten angående informationen på Region Skånes hemsida så tar vi med oss det till våra kommunikatörer och ber dem åtgärda det.

Finns dokumenterat i: Kristdemokraternas valmanifest för regionvalet ”I väntan på att avskaffa Region Skåne” **Antaget av:** Partidistriktsstyrelsen i KD Skåne **När:** 220523

”Århundredets sjukvårdsreform” **Antaget av Riksting 2021 När:** 12-14 november 2021

(Försök till) Genomförande: Bl a ärende 2020-POL000320 "Breddinförande av servicevärdar - bemanning och rätt använd kompetens". Beslut och rapporter kopplade till SDV.

Bl a ”Region Skånes verksamhetsplan och budget 2022 med plan för 2023-2024”. **Antaget av:** regionfullmäktige **När:** 21-11-08

Färdtjänst och Kollektivtrafik

Våra medlemmar är ofta helt beroende av färdtjänst för att kunna transportera sig då allmän kollektivtrafik eller resa med egen bil inte är ett alternativ för dem av olika skäl som ekonomi. Därför måste färdtjänsten fungera, vilket inte alltid är fallet idag. Det finns många klagomål på bemötande från förare, att tidsregler inte hålls (beställning, hämtning, lämning) fortkörning, att bilarna ibland helt uteblir, långa väntetider för att beställa resa, att missförstånd ofta sker av bokningscentralen mm. Det nya reglementet samt striktare tolkning gör det svårare att få och använda färdtjänst.

När DHR Skåne lämnade in en skrivelse till Regionfullmäktige som togs upp på Centrala Funktionshinderrådet i december 2020 så var inställningen att man följer Färdtjänstlagen, dvs lägger sig på en miniminivå, och att detta var bara mindre justeringar som gjorts. Vilket vi protesterade mot. T. ex så kan 4.15 Allmänna ordningsföreskrifter ”Tillståndshavare är skyldiga att följa förarens anvisningar och tillsägelser. En tillståndshavare som inte rättar sig

efter detta riskerar att bli avvisad från fordonet och därmed förlora rätten till att åka vid detta tillfälle” de facto innebära livsfara för färdtjänstresenären eftersom hen inte kan protestera mot fortkörning eller att chauffören smsar/tittar på film mm under färden. Det kunde man inte ta åt sig. Så skulle man inte “tolka” skrivningen. Faktum är att det som står i ett reglemente är det som gäller. Om man inte vill riskera att färdtjänstchaufförer använder reglementet på ett för resenären negativt sätt skulle texten formulerats på annat sätt.

Våra medlemmar upplever att det har blivit svårare att få färdtjänst beviljad senare år, även när man haft färdtjänst under många år. Läkarintyg som är skrivna på samma sätt som tidigare godkänns inte, hur vägen ser ut till närmaste busshållplats påverkar inte beslut (lutning som gör att man inte kan ta sig upp med vanlig rullstol utan hjälp) mm.

Frågor:

- Hur arbetar ni för att förbättra Färdtjänsten?
- Är ni beredda att göra en översyn av Färdtjänstreglemente som antogs 2020-04-16?
- Hur motiverar ni att trappklättring togs bort 2017? Det skylldes på säkerhet men detta stämmer inte då trappklättrarna är väldigt säkra och har man väl utbildade utförare är detta inget problem. Det finns möjlighet att utbilda förare i Skåne. Vi anser att det enbart handlar om ekonomi och det drabbar våra medlemmar och är diskriminerande.
- Hur ser ni på att kostnaden för resor som sker utanför regionen eventuellt blir dyrare än om resan hade fortsatt med samma fordon då resorna går med ordinarie taxitrafik? Numer går alla resor över regiongräns som riksfärdtjänst. Tidigare kunde man åka färdtjänst från skånsk kommun till grannkommun i annat landsting. Det togs bort med det nya reglementet.

Ideologiskt ställningstagande:

Kristdemokraterna har varit drivande i flera frågor som rör färdtjänst, både på riksnivå och i Region Skåne. I vårt valmanifest för Region Skåne driver vi bland annat att värdighetsgarantin för färdtjänsten måste utvecklas.

Resan med färdtjänst ska vara en trygg och förutsägbar upplevelse. Därför är det viktigt att färdtjänstutföraren säkerställer att förarna har rätt kompetens gällande bemötande av personer med funktionsnedsättning. Om det inte finns en förståelse för de behov som exempelvis personer inom autismspektrumet har kan förarens beteende skapa en stress som gör att personen med funktionsnedsättning försämras i sitt hälsotillstånd. Detta inkluderar hantering av de hjälpmedel som resenären har.

Vi ser det som mycket angeläget att bevaka den rättspraxis som utvecklas kring beviljandet av färdtjänstillstånd. Det gäller i synnerhet färdtjänstillstånd för personer som är blinda eller som har en grav synnedsättning eftersom det i vissa fall kan vara förenat med livsfara för dessa personer att färdas med den allmänna kollektivtrafiken. Vid behov

måste färdtjänstlagen ändras för att säkerställa att personer med vissa funktionsnedsättningar få rätt till färdtjänst. Det är en förutsättning för att de ska kunna leva ett liv med full delaktighet i samhället.

När det kom till vår kännedom i februari 2022 att bland annat Synskadade nekats färdtjänst tog Kristdemokraterna omedelbart upp frågan med övriga allianspartier. Kollektivtrafiknämnden i Region Skåne har därefter inlett en översyn av reglementet tillsammans med de 25 kommuner som lämnat över ansvaret för färdtjänsten till Region Skåne. Det förs även en dialog med funktionshinderrörelsen. Giltighetstiden för de färdtjänstillstånd som just nu prövas har förlängts med 12 månader. Det är viktigt att färdtjänsten utvecklas i samråd både med DHR och andra företrädare för funktionsrättsrörelsen. Det finns olika brukarråd i Region Skåne för att fånga upp synpunkter kring tillgänglighet och andra frågor kring färdtjänst, bland annat Funktionshinderrådet.

Kollektivtrafiknämnden i Region Skåne, som styrs av Allians för Skåne där KD ingår, har också beslutat att skriva till regeringen om att färdtjänstlagen behöver ses över.

Trappklättring finns med i nuvarande reglementet som reviderades 20191106. Däremot behövs särskilt tillstånd för tjänsten som utfärdas av färdtjänsthandläggare. Det är upp till chauffören att bedöma om det är säkert och kan därför inte garanteras. Det finns trappor som är utformade på ett sätt som gör trappklättring förenat med stora risker. Därav restriktionerna.

Kristdemokraterna anser att det är i grunden fel att kostnader för färdtjänsten ser olika ut beroende på var i Sverige man bor. Färdtjänst är en riksfråga och det borde vara en gemensam taxa i hela Sverige. Det behövs nationella riktlinjer för färdtjänst. Genom att ge staten ansvar för sjukvården och lägga ner regionerna kan vården i Sverige bli mer jämlik.

Finns dokumenterat i: Kristdemokraternas valmanifest för regionvalet ”I väntan på att avskaffa Region Skåne” **Antaget av:** Partidistriktsstyrelsen i KD Skåne **När:** 220523

”Århundredets sjukvårdsreform” **Antaget av Riksting 2021 När:** 12-14 november 2021

(Försök till) Genomförande: Motion 2021/22:4165 ”En funktionshinderspolic att lita på” av Pia Steensland m fl. **När:** Inlämnad 20211005. **Resultat:** Avslag 220317

Regionledningen februari 2022. **Resultat:** Ärende i Kollektivtrafiknämnden som beslutades vid extra sammanträde 220218.

Tillgång till arbete

I Sverige är många ersättningar som sjukersättning och pensioner kopplade till SGI, sjukpenninggrundande inkomst. För att få en rimlig levnadsstandard behöver man arbeta helst heltid. Samtidigt väljs personer med funktionsnedsättning ofta bort av arbetsgivare för att de är rädda för extra kostnader. Många personer med funktionsnedsättning får därför inte arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Region Skåne är enligt sin hemsida Skånes största arbetsgivare med sina 36 000 anställda med 100 olika yrkesgrupper. Om man från Region Skånes sida medvetet gick ut och anställde personer med funktionsnedsättning skulle man bli en förebild för andra arbetsgivare och visa att personer med funktionsnedsättningar är anställningsbara och blir bra arbetstagare/kollegor.

Frågor:

- Hur arbetar ni inom Region Skåne för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få fast arbete?

Ideologiskt ställningstagande:

Att alla bidrar och hjälper till i samhället utifrån sina egna unika förutsättningar är viktigt både för samhällsekonomin och för människor personligen. Delaktighet i en arbetsgemenskap och känslan av att ha en uppgift är har stor betydelse för att människor ska må bra. Detta är därför en viktig fråga för Kristdemokraterna. Vi anser att arbetet med att underlätta för människor med funktionsnedsättning att få fast arbete har gått alldeles för trögt i Region Skåne. Detta är viktigt också med tanke på kompetensförsörjningen inom sjukvården och den stora brist på personal som råder.

Under mandatperioden har beslut fattats i personalnämnden om att utveckla de insatser som redan finns för personer långt ifrån arbetsmarknaden och skapa nya insatser i samarbete med arbetsförmedlingen. I beslutet nämns särskilt att insatsen "Vägen in " för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska utökas så att fler kan erbjudas anställning, men vi tycker inte att detta räcker utan kommer att kämpa vidare för att arbetet ska få fart i Region Skåne.

Kristdemokraterna har också föreslagit i riksdagen att en utredning görs för att inkludera utövande av arbete i de grundläggande behoven som ger rätt till personlig assistans, samt att utreda hur man kan ta bort hinder och underlätta för små och medelstora företag att anställa personer med funktionsnedsättning. Vi föreslår även höjt utvecklingsbidrag till arbetsintegrerade sociala företag (ASF), eftersom dessa företag tar emot personer med funktionsnedsättning av mer varaktig karaktär, till skillnad från statligt ägda Samhall.

Finns dokumenterat i: Motion 2021/22:4165 "En funktionshinderspolitik att lita på" av Pia Steensland m fl. **När:** Inlämnad 20211005. **Resultat:** Avslag 22-03-17

Motion till riksdagen 2021/22:4198 av Michael Anefur m.fl. (KD) Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv **När:** Inlämnad 21-10-05. **Avsatta medel:** 125 miljoner **Resultat:** Delvis bifall 2021-12-15

Personalnämndens Verksamhetsplan/internbudget samt internkontrollplan för år 2022. **När:** Beslutsförslag i personalnämnden 2021-12-02. **Avsatta medel:** 6 miljoner kr under posten ”Bredda rekryteringen arbetsmarknadsinsatser”. **Resultat:** Fastställdes

Beslutsförslag i Personalnämnden 2022-04-29 ”Arbetsmarknadsåtgärder för individer långt ifrån arbetsmarknaden inom Region Skåne”. **Resultat:** Fastställdes

(Försök till) Genomförande: Se ovan.

Tillgång till rehabilitering och hjälpmedel

En olycka kan drabba alla. Dessutom blir vi alla äldre och får därmed åldersrelaterade sjukdomar. Fungerande rehabilitering kan förbättra livssituationen för den enskilde och samtidigt spara pengar för samhället. När en person kan arbeta oavsett på vilken nivå är det en vinst för alla. Att kunna bo hemma istället för särskilt boende är något de flesta vill och är dessutom billigare för samhället.

Köer till rehabilitering och för att få fungerande hjälpmedel är idag långa.

Hjälpmedelsutbudet har begränsats och nya mer funktionella hjälpmedel bedöms som för dyra. Det gör att det hamnar på den enskilde och hans familj att undersöka vilka hjälpmedel som finns på marknaden och finansiera dem.

Frågor:

- Vilka förslag har ni lagt för att förbättra rehabiliteringen? Gäller allt från tillgång till sjukgymnaster, arbetsterapeuter, varmvattenbassänger till terapiridning för barn och vuxna
- Vad anser ni om Region Skånes nuvarande policy avseende hjälpmedel?

Ideologiskt ställningstagande:

Rehabiliteringsinsatser måste hålla en hög kvalitet och ses som en naturlig del i vård- och behandlingskedjan. Den enskilde måste få de bästa förutsättningarna att återvinna eller bibehålla bästa möjliga funktionsförmåga efter en olycka eller sjukdom. Detta gäller även habilitering som omfattar personer med en medfödd funktionsnedsättning eller som tidigt i livet har fått en funktionsnedsättning. Dessvärre är det stora skillnader i kvalitet på rehabilitering och habilitering beroende på var i landet man bor. Kristdemokraterna vill därför att staten tar fram nationella riktlinjer dels för rehabilitering och dels för habilitering för att ge de bästa förutsättningarna att skapa en jämlik vård över hela landet. Dessutom

bör Socialstyrelsen få ett tydligare uppdrag att följa upp och utvärdera effekten av de insatser som ges inom rehabilitering och hjälpmedel i de olika regionerna. På så sätt kan området utvecklas och kunskapen förbättras. Kristdemokraterna har också under flera år drivit att det i varje kommun ska finnas tillgång till en medicinskt ansvarig rehabiliterare (MAR). Detta förslag har riksdagen glädjande nog nyligen gett sitt stöd till. Nu är det upp till regeringen att agera för att tillgängligheten till MAR ska bli bättre. Kristdemokraterna fortsätter att bevaka frågan så att regeringen fullgör sitt uppdrag.

Det är stor brist på många yrkesgrupper inom rehabilitering och habilitering. Här är det viktigt att hitta nya sätt att rekrytera och behålla våra medarbetare i Region Skåne. Detta är ett arbete som gått alltför trögt. Kristdemokraterna i Region Skåne vill ha ett förnyat fokus på personalfrågan och i vårt valmanifest för Region Skåne finns flera förslag kopplade till detta. Det handlar bland annat om att skapa en god arbetsmiljö där personalen har stort inflytande över sitt arbete och där deras kunskap och kompetens används på bästa sätt.

Ett hjälpmedel eller en medicinsk produkt måste vara anpassad utifrån den enskildes behov. Detta har stor betydelse för att en person med funktionsnedsättning ska ha full delaktighet och frihet inte bara i samhället utan också i sitt eget liv. Ofta är det individen själv som är expert på sina egna behov. Kristdemokraterna i Region Skåne vill därför att personer med funktionsnedsättning ska ha större möjlighet att välja de hjälpmedel som passar dem själva mest. Vi vill utreda möjligheten att utöka fritt val till fler hjälpmedel och underlätta för den enskilde att välja hjälpmedel utanför den fastställda listan. Ökad valfrihet kan för vissa ge ett mervärde i livet och bättre livskvalité. Vid val av anpassade hjälpmedel utanför den godkända listan behöver dock en riskanalys genomföras utifrån eventuella funktionella risker. Utbudet och avgifterna för hjälpmedel och medicintekniska produkter skiljer sig kraftigt åt mellan olika regioner. Därför måste nationella riktlinjer tas fram för att skapa en mer jämlik vård.

Av Region Skånes hjälpmedelsanvisningar framgår att alla medborgare ska få möjlighet till ett jämlikt och aktivt deltagande i samhällslivet, samt att patienten ska bemötas med respekt och att dennes erfarenheter och behov ska tas tillvara. Det framgår också att det är individen själv som känner sin funktionsförmåga bäst och hänsyn måste tas till patientens hela livssituation, samt att patientens delaktighet och inflytande över förskrivningsprocessen ska säkerställas. Dessa formuleringar ligger i linje med Kristdemokraterna i Region Skånes uppfattning, men allting kan göras bättre. Än en gång vill vi betona det är viktigt att anvisningar och styrdokument utarbetas i samarbete med företrädare för funktionsrättsrörelsen och ni är alltid välkomna med era berättelser och synpunkter. Det finns även flera forum för dialog där vi politiker finns med och lyssnar in era åsikter och berättelser. Hjälpmedelsanvisningarna och sortimentet av hjälpmedel och medicintekniska produkter ses över och uppdateras kontinuerligt i samarbete mellan förvaltningsledningen och Psykiatri-, habilitering och hjälpmedelsnämnden eftersom det hela tiden händer mycket inom området.

Finns dokumenterat i: Kristdemokraternas valmanifest för regionvalet ”I väntan på att avskaffa Region Skåne” **Antaget av:** Partidistriktsstyrelsen i KD Skåne **När:** 220523

Region Skånes hjälpmedelsanvisningar på följande länk: [Hjälpmiddelsguiden Skåne | \(skane.se\)](https://www.skane.se/hjalpmedelsguiden)

Motion 2021/22:4165 ”En funktionshinderspolitik att lita på” av Pia Steensland m fl. **När:** Inlämnad 20211005.

(Försök till) Genomförande: Motion 2021/22:4165 ”En funktionshinderspolitik att lita på” av Pia Steensland m fl. **När:** Inlämnad 20211005. **Resultat:** Bifall 22-03-17

Övrigt ni vill tillägga:

Referenser, länkar

Boverkets regler för tillgänglighet allmänna platser mm:

[https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/allmanna/tillganglighet/FNs konvention om rättighet för personer med funktionsnedsättning:](https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/allmanna/tillganglighet/FNs%20konvention%20om%20rattighet%20for%20personer%20med%20funktionsnedsattning)
<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf>

FNs konvention om rättighet för personer med funktionsnedsättning:

<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf>

Plan och Bygglagen:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/plan--och-bygglag-2010900_sfs-2010-900

Region Skåne utredning: Primärvård för vuxna med funktionsnedsättning En utredning om förbättringsmöjligheter inom Skåne 2017-09- 12.

<https://www.skane.se/Public/Protokoll/H%C3%A4lso-%20och%20sjukv%C3%A5rdsn%C3%A4mnden/2017-12-08/Vuxna%20med%20varaktig%20funktionsneds%C3%A4ttnings%20rapport/Utredning%20-%20Vuxna%20med%20flerfunktionsneds%C3%A4ttnings%202017-09-12.pdf>